

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор: Д. Николова

Заповед № 623-623/30.08.2021 год.

МОДЕЛ НА АДАПТАЦИЯ НА ДЕЦАТА В ДГ №92 „МЕЧТА“

Периодът на ранното детство и предучилищния период е съпроводен от интензивно, физическо и психическо развитие на детето. Всяка промяна в поведението и обкръжението на детето, води най-напред до нарушения в емоционалното му състояние и предизвиква напрежение, безпокойство, потиснатост. Затова и адаптацията на децата към детската ясла и първа група в ДГ е съпроводена с трудности – плач, стремеж към контакт с възрастните или обратно – отказ за контакт с възрастните и връстниците си, трудност при заспиване, липса на апетит, спад на равнището в речевата активност, както и интереса към предметната среда, често боледуване. Трудностите се дължат най-вече на стресовата ситуация, в която децата попадат - страх от изоставяне, страх от неизвестното. Поставено в обкръжение от напълно непознати лица в първия ден, детето страда от дефицит на задоволяване на една от базовите потребности – потребността от сигурност. Процесът на адаптация е сложен поради обстоятелството, че е строго индивидуален и многофакторно обусловен. Извършва се т. нар. преход от първична към вторична социализация. Възрастта от 10 до 18 месеца е един от най – трудните за адаптация период, тъй като именно в тази възраст се формират изключително много и устойчиви привички от една страна, а от друга – на лице е сравнително малка подвижност, което не позволява на децата да променят бързо формирани по – рано стереотипи. След 1 година и 6 месеца децата сравнително по-леко и по-лесно се приспособяват към новите условия на средата, вследствие на сравнително по-високото равнище на своето психическо

развитие. Факторите, които оказват влияние върху процеса на адаптация са: обективни и субективни.

Обективни: свързани са със заобикалящата детето среда;

Субективни: тези, които са свързани с биологичните и психологическите особености на нервната система, състояние на здравето, индивидуални и възрастови особености, двигателна активност, развитие на навици за самообслужване, равнище на формираност на умения за общуване.

Основните форми на адаптация са: лека, средна и тежка.

- Лека форма на адаптация: нормализацията на поведението на детето е в рамките на 15 дни;

- Средна форма на адаптация: нормализацията на емоционалното състояние и поведение е между 15-ия и 30-ия ден от постъпването в детското заведение;

- Тежка форма: когато адаптацията продължава от 2 до 6 месеца и повече.

Подготовката за адаптацията на детето в яслата и детската градина започва още в семейството.

Съвети към родителите, улесняващи първите стъпки на децата в ДГ „Мечта“ №92:

- Оставяйте детето с друг близък човек - баба, дядо и др. Възползвайте се от услугите на детските центрове. Детето да свикне с факта, че дори и да ви няма известно време, ще се върнете и никога няма да го изоставите. При най - малките може мама да се скрива под формата на игра, като се започва със скриването на лицето;

- Правете обиколки около детското заведение, в което е прието детето. По достъпен начин му разкажете какво правят вътре децата, какво го очаква, съобразено с евентуалните му страхове, защо е забавно. Създайте му положителна нагласа и доверие към ДГ. Добре е след обяд да вижда как родителите прибират децата си;

Един от начините да намалите нуждата на детето от вашето

присъствие е да го насърчите да бъде независимо, да има изградени в определена степен самостоятелност и самодисциплина съобразно възрастта си. Това включва умения за самообслужване; да може да седи на столче; да се храни на маса. Нека всичко, което е по силите на детето, да се учи да се справя само;

- Добре е предварително да се запознаете с дневния режим и менюто, които се предлагат в ДГ, като около 2 месеца предварително доближите вашето меню и домашния режим с тези в институцията;

- Хубаво е да се направи предварително посещение в ДГ, да се запознаете с материалната база, образователната среда, с дневната организация на работа, с правилата, с персонала, който ще се грижи за вашето дете. Подходите към тях с усмивка и доверие. Несигурността, недоверието, страха и тревогите на родителите се прехвърлят върху децата;

- Важно е да се подкрепят правилата в ДГ и да се уеднаквят с тези в семейството – детето само да подрежда играчките си след игра, да се храни прилично на масата, да спи след обяд и т.н. За да се адаптира детето бързо, трябва да има твърди граници и правила. Синхронизирането на дневния режим, храненето и правилата в ДГ с тези в семейството допринасят малчуганите да свикнат бързо и безпроблемно с новата среда и установения ред в нея;

- Развивайте уменията на децата да изразяват своите чувства с думи. Зад всеки плач, тръшкане, викане или удряне стои емоция, която детето не може да изрази с думи. От много ранна възраст започнете да назовавате емоциите, които виждате, че заливат детето ви: виждам, че си тъжен, защото...; разбирам че си гневен, защото...; имаш право да си ядосан, защото...;

- Сутрин избягвайте дългите раздели на входа. Раздялата трябва да е кратка и бърза, дори детето да плаче, защото ще се превърне в манипулация от негова страна, за да задържи вниманието ви. Не се тревожете - плачът подпомага нервната система да не се превъзбужда. Детето трябва да е наясно, че

остава в ДГ без родител, че ще има и други деца, ще играе, ще се забавлява и, че ще дойдете да го вземете. Винаги казвайте „довиждане“ на детето си, но го направите бързо и си тръгнете. Ако го направите без да сте му казали „довиждане“, това може да го накара да се почувства изоставено. В същото време, ако сбогуването е твърде дълго, това може да засили чувството на детето, че ДГ е лошо място. Прегърнете го преди да тръгнете, помахайте му с ръка за довиждане. Може да си измислите някакъв ритуал за раздяла;

- Не лъжете. Ако винаги казвате истината, детето ви ще развие неразрушима вяра във вашите думи. Трябва да му се обясни кога ще бъде взето от ДГ. Например: след като се наспи и си поиграе с децата, мама ще дойде да го прибере. Обяснете на детето какъв е седмичният режим на семейството. От голямо значение за адаптацията на малкото дете към ДГ е последователността при посещенията му в ДГ. Нека то свикне с мисълта, че от понеделник до петък всеки има задължения - мама и тати на работа, то на ДГ. Събота и неделя са дните за семейни забавления. За него ще е по-лесно да се приспособи, ако не се отклонява от този график без основателна причина.

При взимане от ДГ, детенцето може да е превъзбудено, да изисква повече внимание. Това е нормален начин да се освободи от напрежението, причинено от промените в живота му. Отново може да си създадете ритуал - разходка до парка; игра на площадка, извън детското заведение; разказване на приказка; пеене на песничка или нещо друго. Ефикасно средство за сваляне на натрупаното напрежение и възбуда са игри, любими на детето с близки за него хора. Поговорете за преживяното в ДГ с детето. Поиграйте и приятелски поприказвайте, попитайте го какво е закусвало, обядвало, запознало ли се е с някого, с какви играчки и с кое детенце е играло. Избягвайте да питате дали му е харесало и дали утре ще отиде пак. Може да му внуши мисълта, че там е лошо и, че е възможно да не ходи. Не заплашвайте детето с детската градина, за да не изградите негативно отношение към нея.

Принципи и методи на работа в ДГ „Мечта“ за успешно адаптиране на новоприетите деца:

- Прилагане на диференцирани принципи и дейности при адаптацията на всяко дете. Тя е строго индивидуален процес;
- Подкрепа на детето по отношение на навиците му през първоначалния етап на адаптация. Персоналът в ДГ „Мечта“ подкрепя, насърчава, поощрява, посреща и приема новопостъпилите деца с положително настроение, създава у тях усещане за сигурност, спокойствие, осигурява им лично пространство;
- Създаване на алгоритъм на действията на персонала грижещ се за децата. Единодействие на екипа по отношение на създаване на безопасна, здравословна и защитена среда, осъществяване на ефективно взаимодействие между възрастен-дете, дете-дете, детска градина/ясла-семејство, осъществяване на процес на научаване на детето в и чрез игра;
- Поетапен прием на новоприетите деца в ДГ;
- Запознаване на децата с новата заобикаляща го среда - занималня, спалня, сервизни помещения и др.;
- Създаване условия за позитивни и емоционални преживявания чрез подбор на специални игри и упражнения - музикални игри, подвижни игри с текст, индивидуални разговори с помощта на кукли с цел поощрение и др. Да се създава и поддържа емоционален комфорт и целесъобразен социален живот за изграждане у детето на доверие и положително отношение към ДГ;
- Консултиране на родителите. Подбор на материали с консултативен и указателен характер за предстоящата адаптация и предоставянето на родителите чрез сайта на ДГ №92 „Мечта“;
- Подбор на материали в помощ на специалистите в ДГ;
- При деца с по-трудни адаптивни способности се провежда консултация с психолога на ДГ „Мечта“ за преодоляване на стреса и причините затрудняващи отделянето им от семейството и адаптацията към новата среда.

През първия месец се извършва ежедневен мониторинг по отношение на психоемоционалното състояние и здравето на новоприетите. Наблюденията по време на игра показват степента на развитие на адаптационния процес при отделните деца:

1. Детето играе само.
2. Игра наблюдение: Детето наблюдава действията на възрастни и връстници и ги наподобява.
3. Паралелна игра: Децата играят едно до друго, използват едни и същи играчки, но не се опитват да си взаимодействат.
4. Асоциативни игри: Децата от време на време влизат във връзка, разменят материали, извършват някои действия заедно, но липсва стремеж към координиране на взаимодействията по посока на общи цели и сюжети.
5. Съвместни игри: През време на играта децата осъществяват общ замисъл с допълващи се роли: майка-дете, продавач-купувач, лекар-пациент и т.н.

Адаптацията на детето към условията на детското заведение е сложен взаимен процес между родители и учители, целящ безболезненото му приспособяване към условията на новата за него среда.